

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **V. N.**, zast. JUDr. Pěvou Skýbovou, advokátkou, se sídlem Bartošova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 9. 2008, č. j. 56 Az 22/2008 – 167,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna zástupkyni žalobkyně JUDr. Pěvě Skýbové, advokátce, **se stanoví** ve výši 2856 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně shora označeným rozsudkem, zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2006, č. j. OAM-324/VL-10-ZA09-2006, kterým bylo vysloveno, že se jí neuděluje azyl podle § 12, 13 a 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a že se na ni nevztahuje překážka vycestování podle § 91 citovaného zákona

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelů již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku jejího pronásledování v zemi původu z důvodu účasti na předvolební kampani při volbách prezidenta a z důvodu její podpory Strany regionů. Žalovaný nezjistil spolehlivě skutkový stav.

Jako důvody, z nichž opustila zemi původu, stěžovatelka v řízení před žalovaným uváděla, že se v roce 2004 podílela na předvolební kampani prezidentského kandidáta V. J. V té době jí začali telefonicky vyhrožovat neznámí lidé a někdo poškodil dveře jejího bytu. Obrátila se na policii, ta jí však nijak nepomohla. Po volbách výhrůžky ustaly a stěžovatelka žila bez potíží až do ledna 2006, kdy se opět začala angažovat ve prospěch J. a Strany regionů. Opět následovaly telefonické výhrůžky, tentokrát se však již stěžovatelka na policii neobrátila a s dcerou opustila Ukrajinu.

V daném případě politický systém v zemi původu stěžovatelky podle všech dostupných informací (zejména zprávy shromážděné žalovaným v průběhu azylového řízení) občanům poskytuje možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů ve standardní míře a stěžovatelka v řízení o udělení azylu tuto skutečnost nijak přesvědčivě nevyvrátila. Ze správního spisu naopak zdejší soud zjistil, že stěžovatelka sama se po výhrůžkách, které jí přiměly opustit zemi původu, na policii či na jiné příslušné mocenské orgány v zemi původu neobrátila. Z toho je zřejmé, že všech reálně dostupných prostředků k dosažení ochrany svých práv u státních orgánů ani efektivně nevyužila. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním vyděračů, musela by stěžovatelka vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo (srov. např. rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, www.nssoud.cz). Přitom podle zpráv o zemi původu existuje na Ukrajině dokonce možnost obrátit se v případě nečinnosti nebo nedostatečného postupu policie nejen na nadřízené složky, ale i na prokuraturu a v některých případech i na soud.

Co se týče námítky neúplných skutkových zjištění, resp. chybného hodnocení skutkového stavu, také tyto otázky zdejší soud vícekrát hodnotil. Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz. V rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud vyslovil, že správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Vybočení z těchto kritérií pak Nejvyšší správní soud v postupu žalovaného správního orgánu neshledal.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Pěvě Skýbové, advokátce, která byla stěžovatelce ustanovena v řízení o žalobě usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 7. 5. 2008, č. j. 56 Az 22/2008 – 145, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. písemné podání soudu ve věci samé spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tento úkon náleží zástupkyni stěžovatelky odměna ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně stěžovatelky doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto podle § 35 odst. 8 s. ř. s. se její odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani – o 19 % z částky 2400 Kč, tj. 456 Kč. Zástupkyni stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 2856 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu